

НАЙ-ИЗВЕСТНИЯТ ЗАТВОРНИК – ЖУРНАЛИСТ

Гардиан (на английски: *The Guardian*) е либерален английски всекидневник. Основан през 1821 г. в Манчестър като седмичник (*The Manchester Guardian*), от 1959 приема сегашното си заглавие, а от 1964 г. излиза в Лондон. През 1993 поема "The Observer", най-старият неделен вестник в света (основан през 1791 г.). От този момент нататък неделният брой е оформен във вида на вестник *The Observer*. Сайтът на вестника е най-посещавания сайт на английската преса, а електронното издание се отличава от печатното.

Снимка: Редакцията на Гардиан в Лондон

Ъруин Джеймс, чието пълно име е Ъруин Джеймс Монахан (роден 1957 г.) е осъден

≡ browse all sections

убиец и журналист на „Гардиан”. Джеймс е освободен през август 2004 г. след изтърпяване на 20 години от доживотна присъда. Докато е в затвора той пише редовно своя колонка в британския вестник. Хонорарите, които медията му изплаща се даряват за благотворителност. Голяма част от обстоятелствата около неговото задържане и присъдата му не са били разкривани докато той пише за вестника.

Джеймс е обвинен заедно с друго лице, за убийството на театрална агент и адвокат през 1982. Единият е бил намерен удушен в дома си

в Лондон, а вторият умира в друг инцидент при нападение три месеца по-късно.

И двамата заподозрени не се признават за виновни и се обвиняват един друг за двете деяния. Друг, трети човек замесен в убийствата избягва от правосъдието, като се съгласява да даде показания срещу двамата вече обвинени, които в крайна сметка съдят признава за виновни и да са осъдени на доживотен затвор.

Съдията по делото описва Ъруин Джеймс като "брутален, порочен и закоравял".

В статия , под името „Ъруин Джеймс и Гардиан”, през 2009 един от главните редактори на вестника пише:

„Вчера се изрових стар зелен бележник с надпис "Ъруин Джеймс". Джеймс написа за нас 113 колонки за живота в затвора и 22 други за адаптирането към живота след затвора. Пазех и писма на наши читатели, които те са изпрацали до нашия вестник по повод написаното от Джеймс. Върхът в тях е едно писмо на 50-годишна жена, диагностицирана с мозъчен тумор, която ни пишеше, че в колонките на Джеймс е намерила мъдрост и страдание, които са и помогнали да се изправи срещу собствената си присъда.

Има и безброй други писма: на пробационен служител, който ползвал колонката на Джеймс, за да помага на младите затворници с доживотни присъди.

В месеците преди старта на колоната през февруари 2000 г., ние мислихме дълго и упорито за това дали имаме право да дадем платформа на осъден убиец. Искрахме някой да пише „отвътре” за една тема, поставена в ъгъла на британското общество. Това неизбежно означаваше да осветляваме някого, който е направил нещо лошо. Но ако искахме някой писмено да говори за живота зад решетките, то този някой трябваше да е извършил нещо наистина ужасно.

При едно от първите ми посещения в затвора, за да се срещна с Джеймс, аз настоявах той да ми каже точно какво е направил. Това беше мъчителна среща, но си спомням и бях поразен от това, че този човек не се опита да минимализира собствената си вина. Да мине със старата легенда, че „в затвора лежат все невинни”.

Разбира се такъв „чувствителен проект” трябваше да бъде позволен от затворническите власти, и минахме през доста административни кръгове.

В крайна сметка, колоната беше одобрена от всички затворници с доживотни присъди, директора на затвора, та чак и от министъра.

Предвид потенциално противоречивата природа на колонката, първоначално хонорара на Джеймс се даваше за благотворителност, но още на първата седмица получихме писма от читатели, които питаха „защо не му плащаме реално?”.

Разбира се можехме да очакваме такива широко скроени възгледи от читателите на Гардиан, но за наша изненада Джеймс скоро започна да събира твърде еkleктична група фенове, далеч извън рамките на нормалната аудитория на вестника.

Популярността на колоната е лесно да бъде разбрана. Джеймс отвори прозорец към кътче на света, което повечето от нас никога няма да имат шанс видят. Той използваше елегантни герои за своите очерци като Феликс Хлапето, Комарджията и др. , които като жива картина редяха живота зад решетките.

Но отвъд неговото писане, собственият живот на Джеймс започна да придобива качеството на съвременна притча. На фона на постоянно мрачните новини за наказателната система и ужасяващите нива на рецидивизма, превръщането на главореза в книжовник започна да се възприема като свидетелство за силата на изкуплението. В годините след освобождаването му през 2004 г., Джеймс продължи пътуването си по пътя на рехабилитацията и социализацията”.

Всъщност след освобождаване му от затвора през 2004, Ъруин Джеймс става публичен говорител и оратор на множество форуми, конференции и събития, където изнася речи за това как обществото използва лишаването от свобода.

Най-интересното е, че той е канен за мотивационен оратор не само на правосъдни форуми, но дори на бизнес и образователни такива.

Джеймс вярва, че един затвор е ценен ресурс в общността: „*Ценен като училище или болница.*” Подготвя презентации за организации, сдружения и училища във Великобритания, Европа и Австралия, включително за Кралското дружество в Единбург, Европейската асоциация на затворите, гостува на затвори и пробационни служби, в Датския парламент в Копенхаген и операта в Сидни.

Бруин е страстен привърженик на рехабилитационните програми и политики. Той постоянно хвали армията от учители, съветници, фасилитатори, които се опитват да помогнат да се прекъсне омагьосания кръг на рецидивизма.

Ето и част от заглавията и малки цитати от материали, публикувани в неговата колонка:

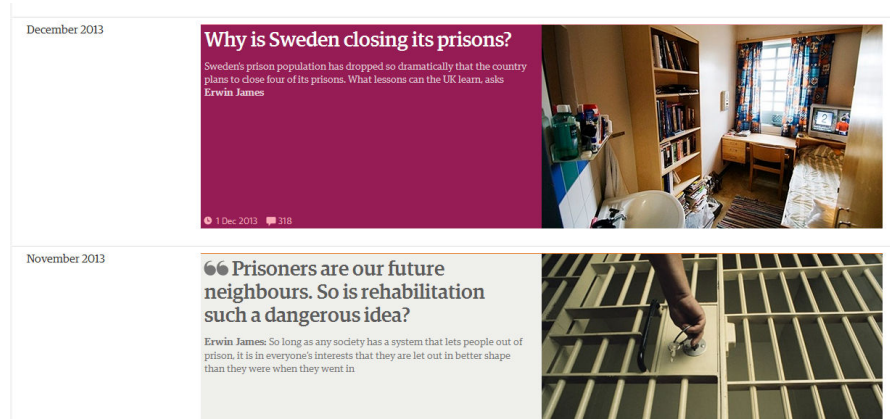
- „Вярата в затворници трябва да бъде неразделна част от работата на надзирателите” - твърде много затворнически служители стават цинични и преситени само за няколко години в тази работа.
- „Образованието в затвора е най-добрият път към по-добър живот” - това е единственият верен път – осъдените да са смятани за учащи и лица със специфични нужди.
Нейното име бе Джоан. Тя беше психолог. "Образование - каза тя - това е посоката, в която трябва да поемеш.." Аз не бях убеден. "Тук" беше първия ми дългосрочен затвор с висока степен на сигурност и Джоан оценяваше моите недостатъци - които тя наричаше "нужди". Те бяха масивни. Бях почти на 30 години, напуснал училище 15 година по-рано. Сега в затвора за цял живот, идеята, че трябва да започнеш процеса на образование и всичко отначало, при такива неблагоприятни обстоятелства, е нелепа, да не говорим за обезсърчителна. Вадих и какви ли не доводи, за да и кажа ,че „това няма стане”. Отне и известно време, но в крайна сметка, с много думи, които в началото бяха просто шум за ушите ми, аз колебливо пристъпих към учебните стаи на затвора, първоначално само за да угодя на Джоан. "Ок, ще пробвам" - бях и казал, без най-малка догадката, че мигът, в който влязох в класната стая на учителя по английски в тъмната ноемврийска вечер безвъзвратно промени хода на живота ми.
- „Пренаселеността на затворите – прогнозирам бунт” – донатъпкването на и без това препълнените затвори не е добър ход.
- „Истории отвътре – театърът е средство да чуят гласа на затворниците” – да се чуе вашия глас, когато сте в затвора не е лесно. Хората, които са готови да ви слушат са малко и конкуренцията да се добереш до тях е жестока. Ако пък искате да ви чуят извън затвора, става още по-трудно. Но всяка упоритост и решителност биват възнаградени, като тази на трима затворници, които наскоро спечелиха национален конкурс по драматургия, насочен специално към лишени от свобода.
- „Затворниците са бъдещите ни съседи. Тогава дали рехабилитацията е такава опасна идея?”
Когато аз се съгласих да говоря на Фестивала на опасни идеи, този уикенд в операта в Сидни, определено имах някои резерви. Чудех се дали моята теза (че рехабилитацията на затворника трябва да бъде основна грижа на затворната система на всяко развито общество е) наистина може да изглежда опасна. Макар много по-страшно понятие в съзнанието ми да е алтернативата: заключване на хората и правене на сравнително малко, с което да им се даде възможност за справяне с недостатъците, довели ли ги до решетките на затвора.

Ако няма рехабилитация, след излежаване на своята присъда, затворникът почти неизбежно прави нови престъпления, създава все повече жертви и струва на държавата и обществото скандални суми от публичния бюджет. Но точно това като че ли се случва през последните 20 години в британската система. Годици наред средствата за затворите се орязват и изобицо не е чудно, че почти половината от 80 000 възрастни, напуснали затворите са осъдени отново само в рамките на 12 месеца след освобождаването си. За младите хора на възраст 18-20 год. цифрата е почти 60%, а над 70% за деца на възраст от 10-17 год.

Ако затворникът просто прекарва

твърде дълго време в килията и нищо не прави – рецидивът е неизбежен. Прочетох и австралийските данни - и те са сходни с тези във Великобритания. Идеята за положителни промени на обществото към затворниците, предполагам, звучи наистина опасно. За жертвите на техните престъпления, особено на най-тежките - престъпления, които са опустошили семейства и причинили неизмерима болка и мъка - това няма да бъде лесно, дори е възможно.

Но по-голямата част от затворниците ще бъде освободени един ден и някой от тях ще стане ваш или нечий съсед. Това не е аргумент за съчувствие или състрадание към затворниците, нито призив за „затворнически права“. Но докато всяко общество има система, която позволява на хората да излязат от затвора, то в интерес на всички е, те да излязат по-добри, отколкото са влезли. Ако те се нуждаят от образование, нека си го има. Ако те се нуждаят от работа или усвояване на някакви умения - да им се даде обучение. Ако те имат поведенчески или психологически проблеми, или проблеми с наркотици или злоупотреба с алкохол – да се помогне с терапия. Тези мерки са просто нещо, което би донесло повече обществена безопасност и икономически ефективен резултат. Биха гарантирали, че повече хора ще излязат от затвора в състояние, готови и мотивирани да бъдат добри съседи. Това наистина ли е такава опасна идея?

«Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение „Младежки форум 2001 – Разград“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Програмния оператор или на Донора.»